

Яз. Доспат
снимка Йордан ДАМЯНОВ

Българска

ISSN 1312-7055

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ГОРА

Брой 3 (97), год. XX, май 2024 г., София 1303, ул. "Антим I" №17

www.bulgarian-foresters.org

e-mail: bggora@abv.bg

Седмица на гората 1 - 7 април: Гората е живот и обща отговорност

Бъдещите гори ще поддържат живота, когато отговорността за тях е на всички

Създадена със Закона за горите от 1925 г. като Празник на залесяването, Седмицата на гората вече 99 години подчертава делото, отговорността и призиванието на лесовъда на тази земя пред обществото. Тази година тя бе открита тържествено в Града на 100-те войводи - Сливен, с българския химн, изпът от 12-годишната Добромира Стоянова.

Официални гости на тържеството бяха народните представители Росен Костурков - зам.-председател на Комисията по земеделието, храните и горите и членовете на Комисията Деян Дечев и Мария Белова, заместник-министрите на земеделието и храните д-р инж. Мирослав Маринов, Георги Тошев и Александър Йоцев, началникът на кабинета на министъра на земеделието и храните Валя Петрова и директорът на дирекцията в МЗХ Десислава Петрова, изпълнителният директор на ИАГ инж. Стоян Тошев, неговите заместници д-р инж. Анна Петракиева и инж. Росен Райчев и главният секретар на ведомството инж. Димитър Баталов, председателят на Съюза на лесовъдите в България проф. д-р Иван Палигоров.

Сред официалните лица на тържественото откриване бяха гл. комисар Александър Джартов - директор на ГД

Участници в тържественото откриване на Седмицата на гората в зала „Сливен“

„Почетен знак на СЛБ“ и сертификат бе връчен от проф. Иван Палигоров на инж. Здравко Бакалов, носител на приза „Лесовъд на годината“ за 2023 г.

„ПБЗН“, Маринчо Христов - областен управител, и Чавдар Божурски зам. областен управител на Сливен, Димитър Митев - председател на Общинския съвет в Сливен, кметовете на общини - Стефан Радев - на Сливен, Валентин Ревански - на Ямбол, Емил Илиев - на Струмяни, Димитър Гавазов - на Сунгурларе.

Празникът бе споделен от ректора на ЛТУ доц. д-р Христо Михайлов и декана на факултет „Горско стопанство“ доц. д-р Стоян Стоянов, председателя на ФСОГСДП инж. Константин Чолаков и много други официални лица.

Първия ден от празничната Седмица почетоха директорите на шестте държавни предприятия и техните подразделения, регионалните дирекции по горите, дирекциите на природните паркове,

В символичното залесяване се включиха официалните лица и наградените лесовъди

специализираните териториални звена на ИАГ. Освен представители на горските структури сред участници в тържеството бяха преподаватели и научни работници, синдикалисти, директори на професионалните гимназии по горско стопанство, дървопреработващи фирми, браншови и неправителствени организации, областни администрации, кметове на общини, общински съвети, на съдебната власт и пожарната безопасност и ветерани.

(На стр. 2)

Наградените лесовъди с официалните гости на тържеството

28-ата Международна изложба „Природа, лов, риболов“ в Пловдив

На стр. 5

ДПП „Витоша“ откри изложба, посветена на планината - символ на София

На стр. 8

Горите и наводненията - преценка на ролите

На стр. 3

Седмицата на гората - да пазим неопетнено лесовъдското звание

Ние, лесовъдите и много приятели на българската гора, отбелязваме Седмицата на гората със съкровената и благородна цел да съхраним нашите гори, да ги направим много по-богати и по-здрави, защото вярваме в признателността на идните поколения.

Много е говорено за успехите на горското стопанство в България. Възхвалявано и понякога недооценявано, онова, което е направено досега за умножаване и опазване на българските гори, не може да бъде нито оспорвано, нито забравено, защото то е пред очите на цял народ. Неоспорим е приносът за това на българския лесовъд. Ненапрасно казват, че лесовъдите гледат поне сто години напред, защото те умеят да създават гори, които надживяват своите създатели и остават дълговечни. А това предизвиква повече уважение към лесовъдската професия и повече признание към работата в горите.

Лесовъдите осъзнават своя дълг и своята отговорност да покажат, че са способни професионалисти, че имат сили, знания и достатъчно амбиция, за да изведат в тези трудни времена горското ни стопанство на онова равнище, което ни се полага като страна с високоразвито лесовъдство и съхранени естествени горски ресурси. А лесовъдите трябва да обединяват усилията си за разрешаване на проблемите в горското ни стопанство, да отстояват своето достойнство, да се противопоставят на разграбване на зеленото богатство на страната.

Нека не забравяме за отговорността и задълженията, които носим всички - лесовъдската колегия, цялото общество, за опазването на горите на България, защото те са неделима част от природната среда, в която живеем. И сега от лесовъдската колегия се очаква много. Няма съмнение, че тя ще докаже, че лесовъдството не е само професия, но и призвание.

Седмицата на гората е чудесен горски празник, но е и повод за размисъл и самооценка, за стремеж към усъвършенстване на работата в горите, а това зависи от всички нас и в това е нашата надежда за по-добри времена.

Нека си пожелаем повече самочувствие. Да отстояваме активна професионална и гражданска позиция в името на горското дело. Да пазим неопетнено лесовъдското звание и честно да се грижим и работим за гората.

Инж. Богдан БОГДАНОВ

Седмица на гората 1 - 7 април: Гората е живот и обща отговорност

Бъдещите гори ще поддържат живота, когато отговорността за тях е на всички

(От стр. 1)

В приветственото си слово, с което откри Седмицата на гората, зам.-министър Маринов каза: „Бъдещите гори ще носят белега на стопанското ни поведение спрямо сегашните гори. За бъдещите гори носят отговорност не само лесовъдите, а и цялата обществена. Всички заинтересовани за днешното и бъдещото развитие на горите страни трябва да поемат своите задължения и отговорности, което прави нашата работа като специалисти лесовъди още по-отговорна“ (Словото публикуваме отделно).

Зам.-министърът благодари на всички лесовъди и горски работници за труда им, с който допринасят за опазването на горите като част от нашето богато минало и бъдещето на поколенията след нас.

С любов към гората и уважение към нейните труженици бяха изпълнени и словата на председателя на СЛБ проф. Иван Палигоров, кмета на община Сливен Стефан

Радев и зам.-председателя на Комисия по земеделието, храните и горите в Народното събрание Росен Костурков.

Към колегията и нейния празник бяха изпратени поздравителни адреси.

Програмата на тържеството продължи с вълнуващия момент на връчването на отличията като признание за висок професионализъм и утвърден авторитет на лесовъди и служители по контрола през изминалата година - традиция, създадена от Съюза на лесовъдите в България през 1996 година.

Наградите на отличените - „Плакет на ИАГ“, „Плакет на МЗХ“, „Почетен знак на СЛБ“ и грамоти, бяха връчени на тържествената церемония от зам.-министрите на земеделието и храните д-р инж. Мирослав Маринов и Георги Тошев, изпълнителния директор на ИАГ инж. Стоян Тошев, председателя на Съюза на лесовъдите в България проф. д-р Иван Палигоров и официалните лица.

С приза „Лесовъд на годината“ за 2023 г. бе удостоен инж. Здравко

Бакалов - директор на ЮЦДП - Смолян. Неговите подгласници станаха инж. Николай Вълчанов - директор на ДГС - Царево (ЮИДП), инж. Антон Бамбалов - зам.-директор на РДГ - Пловдив, и инж. Иван Герин - зам.-директор на ДГС - Елешница (ЮЗДП).

За носител на приза „За цялостен лесовъдски принос“ е излъчен инж. Здравко Тодоров - директор на РДГ - Кюстендил.

Инж. Николай Василев - началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“ в МЗХ, е награден с приза „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“.

В категория „Служител по контрола и опазването на горските територии“ Изпълнителната агенция по горите отличи главните специалисти горски инспектори Пламен Петков от РДГ - София, Чавдар Стоилов от РДГ - Кърджали, и Селим Байрактар от РДГ - Стара Загора.

За тазгодишната Седмица на

гората след дълго прекъсване бе възстановена традицията да се отличават лесовъдските постижения в недържавния горски сектор. Своите отличия в различни категории обяви Асоциация „Общински гори“ и Браншовото сдружение на практикуващите лесовъди и горски предприемачи в България „БУЛПРОФОР“.

Колегията и всички гости бяха поздравени от талантивите изпълнители от Ансамбъла за народни песни и танци „Сливен“ и балетната школа „Адажио“ към Народното читалище „Зора 1860“.

На входа на залата бяха подредени паната, посветени на важни годишнини - 145 г. от създаването на горската служба в България, 125 г. горски печат и 115 г. Съюз на лесовъдите в България, а във файлето - фотографиите на Александър Иванов.

Тържеството завърши с химна на българския лесовъд „Хубава си, моя горо“.

Наградените лесовъди и офи-

циалните гости се включиха в традиционното за първия ден на Седмицата на гората символично засаждане на фиданки в зеленото пространство пред зала „Сливен“.

На открита сцена пред сградата на Общината децата от сливенските училища и детски градини изнесоха концерт, посветен на Седмицата на гората.

През целия ден служителите на ДПП „Сините камъни“ посрещаха граждани на шатрата си, открита пред кино „Българка“, а служителите от разсадник „Абланово“ на ЮИДП - Сливен, раздаваха безвъзмездно на всички желаещи фиданки за залесяване.

В парковото пространство на града вниманието на деца привличаше образователното фургонче „Горичка в количка“. Горските педагози от СЦДП - Габрово, Росица Гатева и инж. Петя Канъкова учеха децата как се изработват медальони от естествени материали и разказваха интересни факти за гората.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки: Йордан ДАМЯНОВ

Приветствено слово на д-р инж. Мирослав МАРИНОВ - зам.-министър на земеделието и храните, по случай откриването на Седмицата на гората в Сливен

За мен е чест и удоволствие да Ви приветствам с откриване на Седмицата на гората, която по традиция отбелязваме в началото на април. Тази година сме в Сливен и изказвам специална благодарност на общината за съдействието и организацията.

Хилядолетната българска гора със своето разнообразие и красота от векове е будила възхищение в очите на пътешественици, минавали през нашите земи. Кръстоносците са я наричали Магна Силва Булгарика - Великата българска гора! Тя е източник на щедри блага, неделима част е от историята, поминъка и духа на народа ни, фолклорен извор е. И днес продължава да привлича родни и чужди туристи като част от националното ни богатство, върху което се гради нашата идентичност.

Тази година отбелязваме две важни годишнини - 190 години от рождението на големия възрожденски общественик, публицист, поет и писател Любен Каравелов и 150 години от смъртта му. Той ни завеща думите на „Хубава си, моя горо“, която е едно поетично преклонение пред величествената красота на българските гори.

Българските граждани след гласуване определиха мотото на Седмицата на гората за 2024 г.: „Гората е живот и обща отговорност“.

Във века на глобализацията,

изправени пред икономически предизвикателства и климатични промени, повече от всякога трябва да ценим горското богатство на страната ни и да работим за неговото многофункционално и устойчиво развитие.

Всяко поколение и всеки човек живее с надеждата за по-добро. В тази връзка лесовъдската професия има своята отговорност за по-доброто бъдеще на едно общество, защото е свързана със създаването, запазването и увеличаването на горите. Устойчивото развитие на горите може да бъде постигнато само чрез баланс на техните екологични, социални и икономически функции.

Взаимдействието между човека и гората и търсенето на баланса между различните функции са част от днешната действителност. За съжаление, ако днешните проблеми се задълбочат, налице са реални предизвикателства за човечеството в утрешния му ден. Тук, разбира се, важна роля има науката за гората и реалната практическа дейност, свързана с правилното регулиране на процесите по ползването и възпроизводството на горите. При осигурена правилно и научнообоснована горскостопанска дейност бъдещите потребности на обществото от вода, въздух и кислород, от запазени и продуктивни почви, естествена среда за отдих и възстановяване също ще бъдат осигурени. Гората е живот, защото осигурява

основни естествени блага за човека.

Процесите на промени в горите се нуждаят преди всичко от целенасочени и активни действия за изпълнение на дълга на обществото и чисто човешки ни дълг към нашата създателка ПРИРОДАТА и на самата ГОРА като част нея. Основен приоритет в работата на МЗХ е създаването на благоприятни условия за успешно научно и практическо решаване на специфичните въпроси, свързани с развитието и подобряването на бъдещата гора. Тази гора ще бъде нужна на бъдещите поколения в по-голяма степен от днешния ден.

Опазването на основните блага на човечеството - въздух, почва и вода е тясно свързано и зависи от горите благодарение на присъщите им полезни природни свойства. За бъдещите гори носят отговорност не само лесовъдите, а и цялата общественост. Всички заинтересовани страни за днешното и бъдещото развитие на горите трябва да поемат своите задължения и отговорности. Това, скъпи колеги, прави нашата работа като специалисти лесовъди още по-отговорна. Необходима е публичност при взимането на важни решения и по-активни контакти на лесовъдите с различни обществени групи, имащи съответните интереси към горите и техните функции и ресурси. Сред обществеността е нужно постоянно да се популяризира многофункционалната значимост на

горите, прилаганите лесовъдски системи за тяхното стопанисване, принципите, по които се определя обемът на ползването от горите, проблемите, свързани с възпроизводството на горите, природозащитата и опазването на биологичното разнообразие.

Бъдещите гори ще носят белега на стопанското ни поведение спрямо сегашните гори. Всички сегашни постижения на науката за гората следва да се реализират в практическата дейност на горското стопанство. Ние можем да се гордеем, че благодарение на Института за гората - БАН и Лесотехническият университет науката за гората в България е достигнала високо ниво.

Новите проблеми пред устойчивото развитие на горския сектор в ЕС налагат увеличаване на приноса към зелената икономика и преодоляване на неблагоприятните последиствия от промените в климата, опазване на биологичното разнообразие, балансиране на нарастващото използване на биомасата като енергиен източник с изискването за устойчиво ползване на ресурса. Основната ни цел е българските гори да увеличат площта и запаса си, като се подобри състоянието им. Ръководна платформа в нашата дейност е устойчивото управление на горите чрез поддържане и съхраняване на екологичните, икономическите и социалните функции на горските

екосистеми.

Ние създаваме голямата значимост на проблемите, свързани с опазването на биоразнообразието, на горския ресурс и на природата в България.

Ангажираните, които страната ни е поела да намиране на принципно и правилно решение на актуалните екологични проблеми, е приоритетна задача. Убеден съм, че заявената ангажираност и общите цели на държавните институции, неправителствените организации и природозащитната общност ще доведат до вземането на най-добрите решения за бъдещото развитие на горския сектор.

Изявявам своята благодарност към всички лесовъди и горски работници, които със своя труд допринасят за опазването на гората, като част от нашето богато минало и част от бъдещето на новите поколения.

Гората е част от нашата история, без нея сме като дърво без корен. Но не само това - да не пренебрегваме истината, че всеки един бук, всеки един дъб и всяко едно дърво в нашата гора гарантира чистия въздух и здравето на всички нас.

Нека Седмицата на гората ни направи по-мъдри и с чувство на дълг да осъзнаем нейното мото „Гората е живот и обща отговорност“!

Честит празник, уважаеми колеги!

СДДП - Югозапад, поздрави колегията

Сдружението на дърводобивните и дървопреработвателните предприятия (СДДП) - Югозапад, изпрати поздравление по случай Седмицата на гората до МЗХ, ИАГ, РДГ - Благоевград и ЮЗДП, в което се казва: „Приемете нашите поздрави с пожелания все така неуморно да опазвате и обогатявате националното богатство - горите. Ние приемаме грижата за гората като отговорност на цялото общество. Натоварена от човешка дейност и очаквания, подложена на климатични промени, атакувана от болести и вредители, гората се нуждае от непрекъснато обгрижване и внимание. Нека с общи усилия,

продължим да я правим по-устойчива и дългочерна.

Честит празник на лесовъдите, които полагат ежедневни грижи за гората! Те са тези, които с професионалните си умения и с много усилия добиват така нужната на всички нас дървесина. Те са тези, които, се грижат и осигуряват оптимални условия за развитие и дълголетие на горите в България. Благодарим Ви за усилията, за постигнатите професионални успехи, защото грижата за гората е най-мъдрата инвестиция на хората“.

Горите и наводненията - преоценка на ролята

Над един век лесовъдите у нас, започвайки с френския специалист по борба с ерозията Феликс Вожли, афишират, че гората спира пороите, запазва водните количества, поддържа капацитета и качествата на изворите. Този искрен патос се е предал на обществото и то гледа на гората като на универсалното средство за спиране на наводненията. Действително гората има своя съществен дял в този процес, но той не е толкова решаващ.

Пак преди повече от век в австро-унгарските научни среди се разгаря спор дали горските масиви могат да спрат наводненията. Част от лесовъдите са убедени, че това е така и предлагат техният периметър да се разширява. Другите смятат, че ролята на горите в този процес се преекспонира. Централното хидрографско бюро на Австро-Унгария, облягайки се на своите замервания, изказва позицията, че горите не могат да влияят върху количеството на валежите и върху тяхното оттичане. Пример за това са силните наводнения в много лесисти райони, като реки с добре залесени крайбрежия страдат най-много. У нас наводнението в Банско например показва, че в силно лесисти райони стават екстремни събития. Сторонниците на тази идея обаче не отричат, че горите възпрепятстват ерозията на почвата и отмиването ѝ, способстват за по-бавното топене на снежната покривка и навлизането на водите в почвата, където се съхраняват, както и

ролята на короните на дърветата.

Ролята на горите

При валеж короните на дърветата се овлажняват, в резултат на което определени количества от него остават в листата и клоните и не достигат до почвата. Според проф. Ебермайер короните на буковите гори задържат 20 % от валежите, а смърчовите - 30 %. Сходни са параметрите, определени от проф. Иван Раев, с уточнение „през

първия половин час от средно силен валеж“. След този половин час този фактор спира да действа. Валежната вода обаче има крайна спирка - почвата, в която се образува големият природен резервоар за съхраняване на водата.

При интензивните валежи за кратко време върху земната повърхност падат големи количества дъжд и/или сняг. В България като интензивен се означава само такъв валеж, при който за една

минута падат над 0,18 мм, или това са 10,6 мм/ч. Рядко в страната се наблюдават екстремни валежи (над 100 мм/24 ч). При наводненията в Карлово и Царево през 2023 г. за денонощие са паднали 300 мм, за един час - 12,5 мм. Да вземем средните проценти на задържане от короните на дърветата. Изчисленията показват, че короните на дърветата през първия половин час са задържали около 2,5

милиметра.

Да разгледаме водосбора на Лисово дере от района на Царево. Той е с дължина 19 км и обща площ 26,6 км². В него при пороен валеж за едно денонощие са паднали 7 800 000 т вода, от които короните са задържали по-малко от 1 %. Изчисленията са при лесистост 50 %. В действителност тя е по-малка. От примера става ясно, че короните на дърветата не оказват решаващо значение за водния баланс. Тогава защо

гората е толкова важна в този процес?

Гората оказва определяща роля в изграждането на мъртвата горска постилка, която е първият сегмент на резервоара. От него се формира втората степен - почвата. Колко по-дълго на дадена площ е имало гора, толкова почвата е по-дълбока и резервоарът е с по-голям капацитет. Гората е основен потребител на почвената влага - от една страна спомага за складирането на голямо количество вода, но от друга - ползва тази вода, за да съществува. Тя изпразва резервоара, за да го подготви за следващите валежи и поддържа този резервоар в готовност да поеме определено количество.

Ролята на почвите

Българското правителство почти веднага след Освобождението, през 1905 г., е поканило френския лесовъд Феликс Вожли да създаде у нас бюро за борба с ерозията, дейност, която съчетава изграждане на баражи, фашинажи, каменни прагчета, включително и биологично укрепяване чрез залесяване. Първите ни дейци са осъзнавали решаващата роля на почвите за спиране или намаляване на силата на наводненията.

Почвата е природният резервоар, в който се съхранява водата. В новосъздадените гори те са плитките и с недоразвит хумусен хоризонт, с висока основна скала и все още не могат да акумулират голямо количество вода. Като правило дърветата в такива зони транспират повече подпочвена вода и ги под-

държат сухи. Огромни горски територии от изкуствено залесените гори не създават оптимални условия за изграждане на природния резервоар и формирането на средно дълбоки и дълбоки почви в тях ще отнеме поне една две генерации гора. Ето защо трябва ясно да заявим на обществото, че тези изкуствено създадени гори на този етап усвояват въглерода, задържат част от валежите, но не са пълноценни участници в борбата срещу наводненията. Ето защо е важно да провеждаме редовни отглеждания, за да удължим живота им, а от там и периода на натрупване на почва.

От голяма важност е и в какво състояние почвите ще се намират преди поройния валеж - по-сухите ще съхранят и укротят по-голямо количество вода, а добре напоените ще задържат по-малко и ще образуват потоци. На стръмни терени подпочвените потоци излизат на повърхността и се наблюдават още дълго време след спиране на дъжда. Така се формират временни извори.

Когато почвата се е наситила и излишната вода се оттича, появата на силен пороен и продължителен дъжд е основната причина за наводненията. В същото време част от задържаната от короните валежна вода се присъединява към новият валеж. Временните извори продължават да пренасят вода от почвата, те също се включват в общият поток. В този момент гората става съюзник на пороите. Нейните съпротивителни сили свършват.

(На стр. 6)

Позиция

Областните планове за (НЕ)развитие на горските територии

През настоящата година получих възможността да изработя задание за горскостопански план за Учебно-опитно горско стопанство „Петрохан“ - с. Бързия. Тази работа ме отведе неминуемо до т.нар. областен план за развитие на горските територии за област Монтана. Защо го наричам за „не-развитие“ на горските територии? Защото в този план се пише за много неща, но не и за развитие на горските територии. Да се развият горските територии, според мен, означава най-вече те да се стопанисват по законите на лесовъдството и лесоустройството. В плана най-подробно са представени характеристиките на горите по горски стопанства и общини. Показани са техните площи, запаси, прирасти и общ обем на ползване на дървесина. Направен е анализът на типовете горски месторастения и техния потенциал. Изтъкнати са ролята и значението на ловното стопанство и туризма. С плана е изработена единна горскостопанска карта, с която за първи път са показани несъвършенствата на кадастралните карти за областта с допуснат голям брой фактически грешки по отношение на горските територии. До тук всичко изглежда добре, но в подобен план трябва да знаем

какъв е експлоатационният запас на горите, което означава колко дървесина може да се отсече, какви са нейните качества, сортименти, дървесните видове и други, които ще дадат възможност на областния управител и някои инвеститори да развият дървопреработваща промишленост и промишлеността, базирана на обработване на дървесина и недървесни горски продукти - билки, гъби и др., и да планират изграждането на индустриални предприятия и други подобни структури. Тези неща ги няма в пълния смисъл, който влагам в това. В плана е направено обобщение на ползването от съществуващите планове, а не на базата на общото разпределение на горите по различни показатели за цялата област. Колкото по-голяма е извадката, толкова по-добри са и анализите, които ни предлагат тези данни. Този план в йерархията на горскостопанското планиране стои над горскостопанските планове и трябва да е основа за тяхното изработване. В този план е дадена препоръка за отглеждане и възобновяване на горите, но няма конкретни параметри за извършване на тези мероприятия. Развита е темата за превръщане на издънковите гори във високостъблени, но не са дадени конкретни насоки от-

носно това каква площ ще се превръща ежегодно, какви отгледни мероприятия ще се извършват и колко, как ще се впишат превърнатите гори в баланса на високостъблените гори и как ще се промени посоката и на тяхното стопанисване, каква е политиката по стопанисването на иглолистните култури? Въпроси, които трябва да се решат с този план. Обърнато е огромно внимание на защитните и специалните функции на горите, но поради тази причина са наложени необосновани ограничения за работа в горите до такава степен, че в някои горски стопанства ще трябва до 5 години да сложат катинари на вратите. Да, да, точно така. Няма грешка. На територията на УОГС „Петрохан“ с обща площ на горите 8911.0 ха са определени 4355.3 ха гори, разположени във водохващания за стопански цели. Индикатор за оценка на тази подкатегория според плана е сравнението на общите площи на горските територии по класове на възраст, като не се допуска намаляване на площите, както и сравнение на възрастовата структура, като не се допуска увеличаване на младите и средновъзрастните класове за сметка на зрелите и презрелите класове. Ако на някого не е ясно, това оз-

начава, от една страна, да запазим съществуващата неравномерност във възрастовата структура, независимо в коя посока е изкривена, и от друга страна - да запазим зрелите и престарелите гори. Старите гори станаха модерна тема за дискусия, но с тях се злоупотребява от страна на определени кръгове в професионалната общност, вероятно и добре стимулирани за това, и се насаждат страхове в обществото за съдбата на българските гори. Старите гори, когато доближат края на своя функционален капацитет, трябва да създадат поколение и да отстъпят място на по-младите. Място, за съжаление, ограничено, и трябва да се управлява разумно. Това не са единствените ограничения. „Научно необосновано“ се ограничава интензивността на горскостопанските мероприятия. Въвеждат се системи на стопанисване на горите, които ограничават прилагането на нормативно допустими дейности. Неясно защо поставяме разделителна линия между горите, включени в защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, и останалите. Нали едно слънце ги грее и един дъжд ги вали. В плана е отделено място за усвояване на въглеродния двуокис

от атмосферата. Старите гори вече не го могат. Не ни помагат в усвояването на въглерода и подобряване на устойчивостта на горите като цяло. А какво ще правим, когато те започнат да се саморазпадат? Може би ще залесяваме със стогодишни дървета. В плана е записана и важна роля на „екосистемните ползи“ и „екосистемните услуги“. Считам, че това е нож с две остриета. От една страна, собствениците и ползвателите на гори ще получат някакви такси, но същите тези такси ще се върнат като бумеранг в цените на стоките и услугите, които заплатилите такси ще ни предложат. Нещо като „параграф 22“. За развитието на един отрасъл и на една държава е по-важно да има повече добавена стойност. Надавам се в следващите планове от подобен характер да намеря малко от това, за което писах дотук. С нетърпение очаквам да се извърши кардинална промяна в управлението на горите. Очаквам да се появи един ръководител на ведомството по горите, каквото и да е то, който да има здрав гръбнак и смелост да защитава истинското лесовъдство и управление на българските гори.

Инж. Илия АНГЕЛОВ

Седмица на гората „Гората е живот и обща отговорност“

Носители на най-високото професионално отличие -
„Лесовъд на годината“, за 2023 година

На свое заседание от 27 март, в изпълнение на Заповед № 001/25.03.2024 г. на председателя на Съюза на лесовъдите в България, Централното жури, след като разгледа постъпилите 22 номинации от регионалните съвети и дружества на СЛБ, по утвърдения ред и критерии за определяне на номинациите в съответните категории излъчи носителите на приза „Лесовъд на годината“.

„Лесовъд на годината“
за 2023 г.

Инж. Здравко БАКАЛОВ -
директор на ЮЦДП - Смолян

Роден е на 08.07.1983 г. в Пловдив. През 2008 г. завършва ЛТУ, специалност „Горско стопанство“. Работа започва като лесничей в ДГС - Чепеларе, където през 2011 - 2012 г. е зам.-директор. От 2012 до 2021 г. е експерт-контролор по горскостопанските дейности в ЮЦДП - Смолян, след което от 2022 г. е директор на Предприятието.

Под ръководството му ЮЦДП - Смолян, постигна високи резултати в добива и реализирането на дървесина, усвояването на дървесина, пострадала от ветровала на територията на 5 териториални поделения на Предприятието, залесяването, изпълнението на проекта по ОПОС. Особено интензивно се инвестира в горска техника, транспортни средства, проектиране и строителство на горски пътища от фонд „Инвестиции в горите“, ремонтират се и се изграждат нови сгради. Неколкократно е преизпълнена планираната печалба по финансовия план на Предприятието.

Подгласници
Инж. Антон БАМБАЛОВ -
зам.-директор
на РДГ - Пловдив

Роден е на 26.03.1972 г. в Пловдив. През 1995 г. завършва ЛТУ, специалност „Горско стопанство“. През 1997 - 1999 г. е проектант в „Агроролеспроект“. От 1999 до 2001 г. е зам.-председател на Общинска поземлена служба - Хисаря. От 2001 г. работи в РДГ - Пловдив, където последователно е гл. специалист, главен и старши експерт, а от 2019 г. - зам.-директор.

Подпомага и ръководи изпълнението на задачите на служителите на РДГ, основно в направление „Стопанисване на горите“ и „Инвентаризация и планиране в горските територии“. Богатият му трудов опит спомага за навременно изпъл-

нение на текущите задачи и контрола на цялостния процес в областта на инвентаризацията на горските територии.

Участва в работна група към ИАГ по промени в нормативната уредба. Поддържа високо ниво на знанията си чрез обучение в множество курсове.

През 2020 и 2023 г. активно участва в организацията по установяване на повредите и последствията от катастрофалните наводнения в община Карлово.

Нееднократно е награждаван с регионалното отличие „Лесовъд на годината“.

Инж. Николай ВЪЛЧАНОВ -
директор на ДГС - Царево
(ЮИДП)

Роден е на 04.09.1979 г. в Царево. През 2011 г. завършва магистърска степен инженер по горско стопанство в ЛТУ.

От 2005 г. постъпва в ДГС - Царево, където последователно работи като помощник-лесничей, началник на ГСУ, зам.-директор и от 2017 г. - директор.

След наводнението, сполетяло Царево през септември 2023 г., в отговор на обществените въпроси бяха извършени множество проверки от контролни институции, включително и за периода 2019 - 2023 година. Проверени бяха 100 насаждения с извършена лесовъдска намеса. Констатациите от всички теренни и документални проверки потвърдиха становището, че държавните гори на територията ДГС - Царево, са стопанисвани правилно, в съответствие с нормативната уредба и добрите лесовъдски практики и не са причина за наводнението.

Авторитетът на Стопанството, ръководено от инж. Вълчанов, и лесовъдската колегия не бяха опетнени и резултатите от проверката успокоиха социалното напрежение.

Инж. Иван ГЕРИН - зам.-директор
на ДГС - Елешница (ЮЗДП)

Роден е на 13.03.1980 г. в Банско, Благоевградска област. През 1998 г. завършва Горския техникум в Банско. През 2004 г. се дипломира в ЛТУ, специалност „Горско стопанство“.

Работа започва в ДГС - Места, като лесничей, отговарящ за лесокulturната дейност, а след това - и за дърводобива, а през 2009 г. става директор. От 2017 до 2021 г. е директор на ДГС - Симитли. През 2021 г. е директор на ДГС - Благоевград. Зам.-директор на ДГС - Елешница, е от 2022 година.

Навсякъде, където работи, проявява висок професионализъм в стопанисването на горите, създава спокойна и организирана работна среда за служителите в колективите. Ръководи залесяване на големи площи, засегнати от пожари, в Държавните горски стопанства Места и Симитли.

„За цялостен лесовъдски
принос“

Инж. Здравко ТОДОРОВ -
директор
на РДГ - Кюстендил

Роден е на 11.03.1963 г. в с. Рашка Гращица, област Кюстендил. През 1991 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“. Трудовият му път започва като лесничей в ДЛ - Невестино. През 1992 г. постъпва в РДГ - Кюстендил, където последователно е експерт „Лов и риболов“, от 2002 г. е заместник-началник на РУГ, а от 2011 г. - директор.

На лесовъдската професия посвещава 30 години. По време на продължителната му работа в системата на горите образцово изпълнява служебните си задължения, с висок професионализъм прилага знанията и опита си в стопанисването и опазването на горите в региона, обединява усилията на колектива в навременното изпълнение на поставените задачи, възпитават в най-добрите лесовъдски традиции младите колеги и има съществен принос за успешната работа и високия авторитет на Регионалната дирекция по горите в Кюстендил.

През 2023 г. е награден със „Златна значка“ на Изпълнителната агенция по горите.

„За значителен принос за
популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“

Инж. Николай ВАСИЛЕВ -
началник-отдел „Стратегии
и планиране в горското стопанство“ в МЗХ

Роден е на 05.04.1978 г. във Варна. Завършва магистърска степен в ЛТУ като инженер по

лесоползване и икономика на горското стопанство.

Работа започва в централното управление на горите, където от 2003 до 2022 г. последователно е младши, старши и главен експерт, началник отдел (в НУГ, ДАГ и ИАГ). През 2022 г. преминава на работа в Министерството на земеделието и храните като началник-отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“.

Богатият му професионален опит обхваща широк спектър от дейности в областта на горската

политика и стратегическото планиране в сектор „Гори“, както и работата му със заинтересовани страни, като с дейността си допринася за популяризиране и повишаване на авторитета на лесовъдската професия на национално и международно равнище. Участвал е в разработването на над 20 стратегически и програмни документа.

Член е в комитети за наблюдение на програми, комитети за управление на проекти и комисии за оценяване на проекти по програми и в различни международни проекти, ключов експерт в туининг проект по програма PHARE „Укрепване на административния капацитет на държавната горска администрация“. Организираща дейностите на Агенцията в областта на научните изследвания, образованието, обучението и развитието на капацитета на човешките ресурси.

Дейността му на началник-отдел в МЗХ включва широк спектър от дейности по организиране и координиране на дейностите, свързани със стратегията и планирането в горския сектор.

Наградените в категория „Служител по контрола и опазването на горските територии“ - гл. специалисти горски инспектори Пламен Петков от РДГ - София, Чавдар Стоилов от РДГ - Кърджали, и Селим Байрактар от РДГ - Стара Загора. Отличията им бяха връчени от изпълнителния директор на ИАГ инж. Стоян Тошев, директор на ГД „ПБЗН“ гл. комисар Александър Джартов и директора на РД „ПБЗН“ - Сливен, ст. комисар Димитър Величков.

Поклон пред делото на
в славната

Мирослав Маринов, изпълнителният директор на ИАГ инж. Стоян Тошев, зам.-изпълнителните директори д-р инж. Анна Петракиева и инж. Росен Райчев, главният секретар инж. Димитър Баталов, ректорът на ЛТУ доц. д-р Христо Михайлов, представители на РДГ - София, ДПП „Витоша“, Института за гората - БАН, Съюза на лесовъдите в България, зам.-ректори, декани, зам.-декани и преподаватели в ЛТУ, ръководители и служители в горския сектор, представители на неправителствени организации, лесовъди ветерани, студенти.

В своето слово проф. Иван Палигоров - председател на Съюза на лесовъдите в България, отбеляза паметните събития и имената на личностите, които остават незабравими в историята на горското дело у нас. Началото е през 1879 г., когато по предложение на Петко Каравелов - министър на финансите, и със заповед на Княз Александър I Батенберг в Министерството е създаден отдел „Надзор на лесовите“. В историята на горското дело са записани имената на ръководителите му и първите губернерски лесничей - Генко Шойлеков, Стоян

Седмица на гората „Гората е живот и обща отговорност“

28-ата Международна изложба „Природа, лов, риболов“

На 3 април в рамките на Седмицата на гората с официална церемония бе открито 28-ото издание на Международната изложба „Природа, лов, риболов“. Събитието, което се провежда под егидата на Министерството на земеделието и храните, бе открито от министъра Кирил Вълчев. Сред офи-

циалните гости на събитието бяха зам.-министрите на земеделието и храните д-р инж. Мирослав Маринов и Георги Тошев, изпълнителният директор на ИАГ инж. Стоян Тошев, главният директор на Международния панаир в Пловдив доц. д-р Иван Соколов, председателят на Националното ловно-ри-

барско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“ инж. Васил Василев, народни представители, преподаватели от Лесотехническият университет, представители на местната власт и други (сн. 1).

Партньори на Международната изложба са Изпълнителната агенция по горите, държавните горски предприятия, НЛРС - СЛРБ, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури и Лесотехническият университет (сн. 2).

От 3 до 7 април на изложението бе показан

пълнен асортимент от продукти и услуги за лов, риболов и туризъм, спортове и занимания на открито. Фокус на 28-ото издание на „Природа, лов, риболов“ са подрастващите и тяхното възпитание в любов към природата. Специален акцент е отбелязването на 140-годишнината от създаването на организираното ловно движение в България.

В деловата програма на изложението бяха обсъдени проходите от организирания ловен туризъм, състоянието на дивечовите популации и ръста в числеността на някои видове дивеч. Бяха предоставени резултатите от мониторинга за числеността на гургулицата и пъдпъдъка у нас.

Децата бяха обхванати в интересни занимания и състезания. Бяха излъчени и победителите в ловната стрелба в дисциплината „Скийт“. За първи път бе проведена Международна екстериорна изложба на Българската федерация по кинология.

Борислав БЕЛДЕВ

Северноцентрално държавно предприятие - Габрово

Централното управление на СЦДП организира редица изложби, проведени в града. Обширна бе програмата, посветена на работата с деца. Тя включваше представянето на пъгуващото образователно фургонче „Горичка в количка“, Класната стая под короните на дърветата в м. Лъгът, организирана от ДЛС „Росица“ и ДГС - Плячковци, за възпитаниците на тревенските SOS „Детски селища“, горските занимания и беседи с деца и ученици, провеждани от служителите във всички държавни горски стопанства на СЦДП. Почистени бяха много горски територии и туристическата инфраструктура.

Залесяване край яз. „Йовковци“ проведоха служителите на ДГС - гр. Елена, с ВИК „Йовковци“ ООД и ученици и попълване на 8 дка горска култура до с. Средно село. Представители на НПО, социални работници заедно с лесовъдите от ДГС - Разград, засадиха фиданки в СНЦ „Жанета“. ДГС - Силистра, бе инициатор на провеждането на естественото възобновяване чрез залесяване с орех в м. Орехова гора, в което бяха включени и учениците. Съвместно със „Зонта-клуб“, „Соро Оптимист“, Център „Динамика“ и ОД „Земеделие“ работещите в ДЛС „Дунав“ Русе, залесиха 10 дка с топови фиданки.

Южноцентрално държавно предприятие - Смолян

Богата и разнообразна бе програмата на Южноцентралното държавно предприятие, в която бяха застъпени срещи на лесовъдите с деца, конкурси, почистване на горските територии и ремонт на туристическата инфраструктура, залесяване и излъчване на носителите на регионалните лесовъдски призове. Голям интерес предизвика проведеното в ДГС - Смолян,

Регионални чествания

състезание по залесяване с участието на ученици от ОУ „Св. Кирил и Методий“. Директорът на Стопанството инж. Анатолий Елев поздрави участниците, а служителите от ЮЦДП инж. Десислава Арнаудова и инж. Атанас Станков демонстрираха метода за залесяване пред учениците, разделени в два отбора. Всички участници се представиха много добре и бяха наградени с грамоти и познавателна литература.

РДГ - Благоевград

В първия ден на празничната Седмица 800 фиданки от питомен кестен подариха на граждани служителите на РДГ.

В честването на празника широко бяха застъпени срещи с децата от региона. Много интерес предизвика откритият урок за гората, който проведоха служителите на РДГ в парковото пространство на Ловния дом, съвместно засаждане на фиданки в парк „Бачиново“.

Лесовъди от ДГС - Симитли, и Регионалната дирекция започнаха дейностите по укрепяване на част от стръмните склонове в порая Бабин град. Укрепяването включваше изграждане на каменни прагчета и дървени плетчета и залесяване.

РДГ - Ловеч

Седмицата на гората в региона завърши със среща на експерти от РДГ с децата на града в парк „Стратеш“, където в края на XIX в. лесовъдът Никола Василев започва първите залесявания над града. Лесовъдите разказаха на малчуганите в какво се състои тяхната работа и защо гората има нужда от грижи и опазване. За спомен всяко дете получи специален медальон и книжка „Приказка за гората“.

РДГ - Пловдив

На тържественото откриване на Седмицата в РДГ приветствие към колегия отпрати инж. Никола Каварджиков - председател на Регионалното дружество на лесовъдите. На паметната плоча „130 г. от създаването на горската служба в Пловдивския край“ бяха положени цветя.

предшествениците, които завинаги ще останат лесовъдска история

Брънчев, Димитър Христов, проф. Тодор Димитров и Христо Разуканов, на хората, подпомогнали създаването на горските служби в страната, и на създателите на първите горски разсадници - Димитър Киров, Никола Василев, имената на знатни духовници, които заедно с представителите на интелигенцията създават крайградските паркове.

Със съдействието на ловните организации са създадени първите ловни паркове у нас - в София, Бургас и Русе, а в началото на миналото столетие започва масштабна кампания за овладяване на пороите и залесяване. За последните 145 г. у нас са създадени над 18 млн. дка нови гори, което е спомогнало за опазването на над 200 язовира. От особено значение е и делото на Никола Геннадиев - министър на земеделието, който през 1905 г. кани у нас френския лесовъд Феликс Вожли. Като пренася френския опит в укрепяването на поройни водосбори у нас, той поставя началото на най-масабното горско дело през последните над 119 години - залесяване за борба с ерозията на почвата и пороите в България.

Истинско предизвикателство е било делото на първите лесовъди у нас - в страна с водещ отрасъл скотовъдството те са били изправени пред сериозни противоречия с местните общности. Подкрепено от представителите на интелигенцията, учителите и духовниците, залесителното дело у нас успява

благодарение на техните усилия.

В средата на миналото столетие започват дейностите по възстановяването на ловното стопанство у нас със създаването на условия за запазване и умножаване на дивечовите популации. Съюзът на лесовъдите в България е предприел инициативи за възстановяване на паметниците на лесовъди, дали живота си за опазването на горското богатство на България като убитите от браконieri Симеон Петеларов и Христо Фингаров.

На 21 март м.г. по случай Световния ден на горите СЛБ откри на територията на УОГС „Г. Аврамов“ - Юндола, Експозицията на горското дело в България, която ще остане във времето, за да запознае следващите поколения как се е развивала националната ни горска служба, висшето и средното лесотехническо образование. Каузата, зад която застават лесовъдите днес е, че стопанисвайки горите, те полагат грижи за зеленото богатство на наследниците ни.

Жеия СТОИЛОВА

Познавателни детски игри и занимания проведоха горските педагози - служители от Регионалната дирекция за учениците от IV а клас от СУ „Пейо Яворов“. Децата посетиха Дендрариума на РДГ, а особен интерес у малчуганите предизвика беседата на горските инспектори. Учениците получиха медали „Лесовъд за един ден“ и подаръци под формата на образователни материали.

Церемонията по награждаването на изяви лесовъди и служители по контрола от Пловдивския регион се състоя по време на 28-ото издание „Природа, лов и риболов“. С приза „Лесовъд на годината“ за 2023 г. е удостоен инж. Антон Бамбалов - зам.-директор на РДГ - Пловдив, „За цялостен лесовъдски принос“ - инж. Александър Дюлгеров - гл. експерт в РДГ, „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“ - инж. Илия Симеонов - експерт в ЮЦДП. Отличието „Служител по контрола“ получиха горските инспектори в РДГ Сали Чолаков, Красимир Неделчев и Живко Жеков.

Ветерани тържествено отбелязаха празника

(На стр. 8)

Годишници

Проф. д.н. Росица
ПЕТРОВА
на 70 години

Родена е на 13.04.1954 г. в София. През 1979 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

От 1986 г. е научен сътрудник в Института за гората - БАН, а от 1993 г. - преподавател в ЛТУ. През 2003 г. става доцент, а през 2013 г. е избрана за професор. Основни направления в преподавателската и научноизследовател-

ската ѝ дейност са почвознание и рекултивация на терени.

Проф. д.н. Петрова е изтъкнат преподавател и учен. Автор на много научни публикации, учебници и внедрявания в практиката.

Инж. Руслан
МИХАЙЛОВ
на 70 години

Роден е на 18.04.1954 г. в София. Завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, през 1977 година.

Започва работа в ГС - гр. Елена. От 1983 г. става директор на ГС - Своге, а от 2001 до пенсионирането си през 2018 г. е на работа в централното горско ведомство, където последователно е главен експерт, началник-отдел и

директор.

Инж. Михайлов е утвърден специалист и ръководител в областта на горското стопанство, който взема дейно участие в създаването на горската нормативна уредба.

Инж. Константин
НЕДЕВ
на 70 години

Роден е на 31.03.1954 г. в Ямбол. Завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, през 1979 година.

Трудовата си дейност започва като лесничей в ГС - Ямбол, където през 1980 г. е назначен за зам.-директор. От 2001 г. е директор на ДДС „Тунджа“ - Ямбол. През 2014 г. става зам.-директор на ЮИДП - Сливен.

Инж. Недев е изявен лесовъд и ловен специалист, работил активно за развитието на интензивно ловно стопанство и ръководил компетентно и професионално ловностопанската дейност в регионите, в които е работил.

Инж. Стоян
САРИЙСКИ
на 70 години

Роден е на 13.04.1954 г. в Девин. През 1979 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Работа започва като началник на горско-технически участък, а след това е зам.-директор в ГС - Девин. През 1983 г. е назначен за зам.-директор на Ловно стопанство „Извора“ - Девин, а от 1991 г. е директор. Цялата му трудова

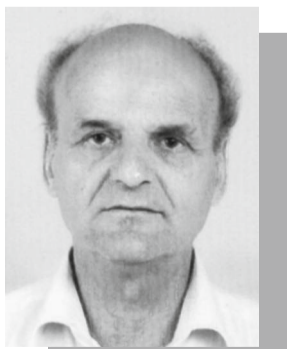
дейност е посветена на развитието на ловното стопанство.

Инж. Сарийски е утвърден специалист и ръководител в областта на ловното стопанство, който налага името на ДЛС „Извора“ сред първите в страната.

Инж. Стоян
ПОПТОМОВ
на 70 години

Роден е на 23.03.1954 г. в с. Ковачевица, Благоевградска област. Дипломира се във ВЛТИ през 1980 г., специалност „Горско стопанство“.

Първото му работно място е в ГС - Широка поляна. От 1985 до 1993 г. е проектант в „Агрореспект“ - филиал Велинград. През 1995 - 1999 г. е зам. главен директор на РУГ - Пазарджик. От 1999 г. до пенсиони-

рането си през 2018 г. е зам.-директор на ДГС - Селище.

Инж. Поптомов е изявен лесовъд с богати познания и професионален опит и с активно участие в успешно провеждане на горскостопанските мероприятия.

Горите и наводненията -
преоценка на ролите

(От стр. 3)

И когато тази природна система от взаимни връзки и зависимости се напълни и капацитетът ѝ е изчерпан, а притокът на вода от небето продължава, системата се разпада и следва наводнение. Тогава голяма част от задържаната до този момент вода свободно по гравитачен път тръгва надолу по склона.

Това е моментът, когато гората от защитник се превръща в победен и понася загуби, както всичко останало, което се изпречи на пътя на водната стихия. Дърветата, които влачи калният поток, са последните защитници, дали живота си в неравната битка с природата.

Горните изводи ни дават основание да заявим, че основният резервоар, в който се съхраняват и укротят водите от валежите, са почвите, поддържането на системата в изправност, равномерното ѝ пълнене и изпразване зависят от гората. Това не е устойчива природна система и в определени моменти е твърде слаба, за да осигури надеждна защита от наводнения.

От изключителна важност е степента на рохкавост на почвите. Дадена почва може да е много суха, но уплътнена и водата трудно да преминава през почвените хоризонти. Тогава резервоарът се пълни бавно и непоетата вода формира първите водни потоци. Като правило почвата под склопа на гората е рохкава и пропусклива. Тук ролята за поддържане на отвора на резервоара на гората е съществена. Уплътняването с машини и неправилното прокарване на горските пътици могат да ускоряят процеса на формиране на повърхностни водни потоци.

В откритите територии, каквито са пасищата, необработените земеделски земи, кариерите, водата трудно достига до естествения резервоар. Почвата като правило в тях е уплътнена от селскостопанските машинни и домашните животни, а входът на резервоара е запушен. В обработваемите земи от съществена важност е посоката на почвообработка. Залагането на орните бразди по наклона на терена води до бързо оттичане на водата. За да се акумулира повече влага, оранта трябва да се извършва на хоризонтални бразди. Практикуваните подравнявания на почвите лишават тези площи от микропониженията, които са основна градивна част на водния резервоар. Почвата притежава и друго качество - тя се напукава и през цепнатините се увеличава притокът до резервоара.

Значителна част от силата на пороите се формира в урбанизираните територии и в нарушените природни форми, кариери, рудници, сметища и т.н. Тези количества участват в общия баланс на водата.

Ролята на сечите

При интензивен валеж короните на дърветата задържат средно 2.5 л/1/2ч. В случай че намалим броя на дърветата с максималната разрешена интензивност 30 - 35 % , в почвата ще попаднат допълнително 1 мл/м² за денонощие След сечта почвите запазват своите свойства, а задържането на вода от короните е единственият показател, който се променя. За какво съществено влияние можем да говорим. От падналите 300 мл гората няма да задържи 1 мл и то в началото на валежа. Въпреки несъществуващия дял на водните количества, които се спират от короните, те оказват макар и несъществено значение в процеса на натрупване на поройни води.

Премахането на 35 % от броя на дърветата ще позволи да се увеличи отпадът в почвата и ще се стимулира образуването на органичната част на почвата. Когато сечта се върши със спазване на правилата, вършината се подрежда така, че да забави скоростта на повърхностните потоци. Разрушителната сила на водата е функция от скоростта на водното течение умножено на обема на водата. Единственият показател в това уравнение, на което човекът може по някакъв начин да повлияе, е кинетичната енергия.

При голите сечи след извеждането им трябва три календарни години да не се залесява, да се поддържа без никаква растителност, за да се разруши

почвеният резервоар. Но и тук специфичните правила на извършване на този начин на стопанисване задължават изпълнителя да подреди по определен начин отпадците от сечта - вършина, тънки клонови и изгнила дървесина и т.н. Те ще предпазват почвения резервоар и ще го поддържат в готовност.

Нашето лесовъдство не допуска да се оголват трайно горски територии. Гората ще дава своя, макар и незначителен, принос за защита на почвите, но тя не е решаващ фактор в общият отбранителен механизъм на природата. Схващането, че горите са решаващ фактор, трябва да се преосмисли. Реалната оценка ще се отлчи чава от сегашните очаквания от горите и ще помогне да преосмислим ролята и влиянието на отделните компоненти.

Как най-често стават наводненията?

Необходим е интензивен валеж - над 100мл/24 ч.; процесът се ускорява, ако преди това е валило и почвеният резервоар се е запълнил; в резултат на продължителни валежи са се формирали множество временни извори, които с комбинация с последващите интензивни валежи подпомагат формирането на пороеен воден отток.

Много често горските масиви, от които се очаква да се противопоставят на водната стихия, се намират под голи територии, където се формират големи водни потоци със значителна кинетична енергия. Тогава гората понася загуби като всички, които застават на пътя на стихията.

Време е лесовъдите и обществото реално да оценят ролята на гората за защита от наводнения. Гората ще смекчи силата на водната енергия, но не може да я спре. Заблудата, че гората е в състояние да се справи с тази стихия, трябва да се разсее и ролята ѝ да се оцени реално и без емоции. Ролята на гората е да буферира процеса, да го разсочи във времето, да го забави, но не и да го предотврати. Погрешно е формирано общественото мнение, като му се вменяват несъществуващи качества и възможности на горите. Съществен дял за това имаме и ние, лесовъдите.

Състоянието на почвите - основен фактор за формиране на пороите

Като се използват модерните технологии, сателитните наблюдения, може да се създаде модел за евентуално настъпване на наводнение, при каква продължителност на валежа и каква интензивност, кога ще се напълни почвеният резервоар.

Ние трябва да се обърнем към състоянието на почвите като основен фактор в процеса на формиране на пороите. Те са ценни. И тук възниква въпросът: пазим ли родната земя от ерозия? Защо допускаме най-ценният и могъщ защитник срещу пороите - хумусът, да се похабява? Щом дадено водно течение е мътно, то задължително транспортира хумус. Натрупаните наноси след наводненията ни показват, че те основно са формирани от най-полезната част от почвените хоризонти - тази, която доставя хранителни вещества и задържа водата.

Начините как да пазим почвите са добре описани и дълго практикувани от поколения. Но ние забравихме за почвената ерозия, не се съобразяваме с простиците неща, които трябва да правим, за да пазим българската земя.

Считам, че е коректно и обосновано, когато възникне наводнение, да си зададем въпросите защо почвите не са депонирали по-голямо количество валеж и дали това е било физически възможно, гората запазила ли е почвата, подобрила ли е нейното състояние? Създадени ли са условия за насочено безпрепятствено преминаване на водните потоци през урбанизираните територии инженерните съоръжения и инфраструктурата? Предоставили ли сме достатъчно свободна територия при вливането на реките и там те безпрепятствено да преминават?

Анализът на състоянието на почвите в района ще ни даде обективна оценка как е стопанисвана гората, как е работено в земеделските територии, каква е ролята на урбанизираните територии, кариерните разкрития и други местни особености.

Открай време стихии са непредотвратими природни бедствия. Наводненията стават постоянно в целият свят. За да се намалят рисковете от тях, във всяка потенциално опасна община трябва да се изготвят и реализират технически проекти за борба с ерозията. Тези проекти е необходимо да бъдат изготвени за отделни водосбори на поройни водни течения. Примери в нашата страна има и изпълнените проекти дават своите резултати.

Д-р инж. Светозар МИХАЙЛОВ

Горски разкази

Накацали на един шипков храст сред полето, едри врабци чиркат оживено и надигат връва: някои се питат помежду си да слязат ли в селото, други ги съветват да не си търсят белята в дворовете, където се спотайват котараците, а по-добре направо да идат на площада и да чакат, докато от фурната опекат хляб. Глъчта им прекъсва авлигата, дошла от крайнините на планинската гора. Тя каца при тях и оглася полето с бавна и гърлена песен. Врабците замлъкват за кратко, почудени от странната птица: не са я виждали досега по тези земи, а ето че се появява изведнъж и така нахално прекъсва разгорещения им спор. Дори каца на техния храст! Смаяни от жълтата ѝ премяна, дарена сякаш направо от слънцето, те я изчакват, докато замлъкне. Авлигата спира и стеснително заговаря врабчетата:

Разговор на шипковия храст

- Извинете, мои братя и сестри, ако съм ви обезпокоила, но не мога да не се спра и да не попея, когато слънцето се появява над хоризонта и събужда света. Как животелни и ласкави са лъчите му след така дългата зима! Щастлива съм, че гърбът и гушката ми носят неговия цвят - виждат се отдалеч и всички ми се радват. Но тук никога не ме познава, а аз няма да остана дълго. Бихте ли ми казали как да да поема, за да стигна до овощни градини? Мисля, че се загубих, а и това тук е планинската равнина, която е по-нависоко и рядко я посещавам. Тук няма много овощки. Толкова съм гладна... преди

малко клъввах само няколко червейчета от гората дотук. Какви гъсеници има край овощните дървета, а там мога и хубав плод да намеря!

- Ние с гъсеници не се занимаваме! - отговаря ѝ най-едрият врабец, вежливо изпъчил черникавите си гърди. Раздразнен е, че авлигата не го разпознава като най-стария и авторитетен в ято и не се допитва за мнение първо до него. Допълва: „Кълвем ги само когато не можем да намерим друго през топлите месеци. Струват ни усилия да ги търсим. Свикнали сме често да ходим при хората, там ни

е добре. Кълвем си и хляб, и зърно... каквото намерим. Веднъж така напълнихме гушките си с жито от един курник, че после прекарахме цял ленив следобед в сянката на сеновала до него. Беше прекрасно зърно - едро и сочно. Имаше за всички ни! Храната при хората е много и е лесна, а и те не ни гонят. Чудесно се чувстваме там!“

- А защо сте тогава в полето, скупчили се на този бодлив и неудобен храст?

- Обичаме слънчевите бани, преди да закусим. Тук слънцето ни сгрява по-хубаво - бърза да ѝ отвърне врабчетът. - Не си само ти, която

се лубува на топлите слънчеви лъчи!

- А какво правите през зимата, когато всичко е в сняг и слънцето се е скрило? Аз отлитам на юг още през есента и не знам ни оскъдица, ни студ...

- Тежко им тогава - обажда се свраката, изникнала изведнъж от тревата. Доволна е, че току-що е закусила с няколко от яйцата в земното гнездо на чучулигата, която дебне от два дни. От всички обитатели на гората и полето тя най-обича да подслушва. И да се присмива на врабчетата. - Да ги видиш какво правят, като останем сами с тях из село. Хората през зимата се затварят по домовете си и рядко излизат навън. А тия зиморничави мързеливци се редят по керемидите на покривите и мръзнат на снега. Как мечтаят за гъсеници тогава! Аз съм лесна. Не се плаша от снега и нами-

рам храна. Мен хората не ме обичат, но тях ги съжеляват и им подхвърлят по нещо и те са свикнали да ги хранят. Дано онези двама старци са добре и се сетят за вас и тази зима, че скоро хич не съм ги виждала!

Врабците, като чуват това, излитат уплашени от шипката и се насочват към селото, за да проверят. И те не са виждали старците скоро, защото отиват при тях само в най-дълбоките снегове. Но като виждат, че са живи и здрави, с радост накачат по оградата и решават, че повече няма да скитат в полето. И без това са станали за смях заради свраката. А тя, след като упътва авлигата, забелязва в далечината шарено стъкълце. Първо ще го грабне, а после ще иде да разкаже на всички в равнината.

Борислав БЕЛДЕВ

IN MEMORIAM

На 3 април почина инж. Дони Цветков Вутов

Роден е на 09.07.1935 г. в Лом, област Монтана. Основното и средното си образование завършва в родния си град. През 1959 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“. През 1960 г. е назначен в ГС - Свищов, където работи

последователно като лесничей, началник на ГТУ, заместник-директор до 1984 година. След това две години е директор на ГС - гр. Елена. През 1986 - 1998 г. е инженер в ОСБГДВ - Свищов, където се пенсионира.

Поклон пред светлата му памет!

Бележити лесовъди

Инж. Атанас Атанасов - компетентен специалист, отличен организатор

Атанас Петров Атанасов е роден на 09.01.1907 г. в с. Медвен, Котелско, Сливенска област. Средното си образование завършва в Сливен, а голямата му любов към природата и горите го отвежда в Агрономо-лесовъдния факултет на Софийския университет, където през 1932 г. се дипломира като инженер лесовъд.

След едногодишния стаж в Горско стопанство - Якоруда, е назначен в Секцията за укрепяване на пороищата и залесяване в Своге. Като проектант взема активно участие в проектирането и лесовъдската дейност по овладяване на пороищите водосбори в района, както и в предотвратяването на ежегодните щети, причинявани от засипване с наноси, на жп линията и шосето в Искърското дефиле. С активното участие на Секцията значително се увеличава обемът на залесяванията в района и ерозионните процеси покрай жп линията са овладени.

Изключителен е приносът на младия лесовъд в проектирането и практическото укрепяване на най-опасния порой в дефилето - Селски дол, край с. Реброво и на

други места. Инж. Атанасов показва изключителна теоретична подготовка и практически умения, като целесъобразно съчетава техническите съоръжения със залесяването на подходяща дървесна и храстова растителност. По тази причина години наред мелиоративните съоръжения в Селски дол и в района на гара Бов бяха обект на студентските практики по еро-

зия и борбата с нея и са сочени като отличен пример за професионално проектирани и изпълнени противоерозионни обекти.

Не може да не се отбележи и интензивната дейност инж. Атанасов като началник на Секцията по укрепяване на пороиите и залесяване - София, в периода 1943 - 1945 година. Работата на Секцията през тези тежки военни години, изпълнени с трудностите от различен характер, се характеризира главно с подмладяване на закълявелите гори и мероприятия за опазване на сечищата от пашата на добитъка. Извършени са и залесяванията край Сливница, София и в Старопланинието. Отчитайки важната роля на качеството на използваните в залесяванията фиданки, инж. Атанасов поставя в този период основите на горските разсадници в Сливница и София.

През 1945 г. инж. Атанас Атанасов е назначен за началник на отдел „Залесяване“ в централното горско ведомство. През 1952 г., отчитайки неговата практическа подготовка и богат организационен опит, ръководството на горското ведомство го назначава за

началник на отдел „Капитално строителство“, който той ръководи до 1955 година. През този период под негово ръководство се увеличава обемът на строителството на горски пъщища и сгради и обхватът на лесокulturните и дърводобивните дейности, което изисква умело и правилно разпределение на капиталовложенията.

В периода 1955 - 1967 г. инж. Атанасов е началник на Окръжното управление на горите - София. Това е времето на широкомащабните залесявания, усиления дърводобив, строителството на горски пъщища и разширяването на странична дейност. Тези мащабни задачи могат да се реализират само при едно авторитетно, компетентно и обединяващо усилията на колективите на горските стопанства ръководство. Всички належащи задачи се осъществяват от сравнително малоброен колектив на Софийското окръжно управление на горите благодарение на уменията на инж. Атанасов да контактува с ръководствата на различните окръжни служби и организации, да приобщава техните усилия и участие при решаване на

проблемите на отделните горски стопанства. Своевременно са решавани въпросите за обектите за залесяване, горските работници и доброволното участие на населението в залесяването, отглеждането и опазването на горите.

Работилите с инж. Атанасов пазят най-добри спомени за него като отличен организатор, компетентен специалист, който умее да се вслушва в мнението на опонента, и като сърдечен, внимателен и отзивчив човек.

През целия си професионален и житейски път инж. Атанас Атанасов винаги се стреми да бъде полезен на колективите, в които е работил, и участва активно в обществената живот на страната. Като член на Българския земеделски народен съюз той е избран в общински и окръжни ръководни органи на Съюза и за народен представител. Като депутат в Народното събрание инж. Атанасов спомага за решаване на редица важни проблеми на горското стопанство.

Починал през 1967 година.

Доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ

ISSN 1312-7055

<http://www.bulgarian-foresters.org>

РЕДКОЛЕГИЯ НА ВЕСТНИК „БЪЛГАРСКА ГОРА“

Главен редактор - инж. Богдан БОГДАНОВ
 Редакционен съвет:
 проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ, проф. д-р Милко МИЛЕВ, доц. д-р Груд ПОПОВ, доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ, инж. Борис ГОСПОДИНОВ, инж. Никола КАВАРДЖИКОВ
 Редактор - Диана ПЕТРОВА
 Предпечатна подготовка - инж. Ваня ИЛИЕВА
 Печат - Прайм Принт ЕООД

КОРЕСПОНДЕНТИ: инж. Петко ГЕОРГИЕВ - Бургас, инж. Веселин АНГЕЛОВ - Кърджали, инж. Иво ИВАНОВ - Кюстендил, инж. Елин ЛИЛОВ - Смолян, инж. Петко АНГЕЛОВ - Благоевград, инж. Йорданка СТОИЛОВА - Стара Загора, инж. Ирена БАНОВА - Русе, инж. Александър ПЕНЧЕВ - Берковица, инж. Николай КОЛЕВ - Шумен, инж. Радослав РАДЕВ - Варна, д-р инж. Йоана ЙОЛОВА - Ловеч, проф. Христо ЦАКОВ, инж. Десислава ХРИСТОВА - София, инж. Никола ВОДЕНИЧАРОВ - Велико Търново, инж. Цветко ВОДЕВ - Пазарджик, инж. Севдалина ДИМИТРОВА - ДПП „Витоша“ - София.
 Всички мнения, изразени в авторски публикации, са лични и не ангажират Редакцията.

Съюз на лесовъдите в България
 Банкова сметка:
 IBAN BG 90 STSA 93000010117510
 BIC: STSABGSG
 Банка ДСК - АД, клон 4
 София 1000, ул. „Парчевич“ 42
За връзка със Съюза на лесовъдите в България и със Съюза на европейските лесовъди
 e-mail: bggora@abv.bg
www.european-foresters.info
 Телефон на СЛБ: 02 / 981 86 32

ДПП „Витоша“ откри изложба, посветена на планината - символ на София

На 3 април в градинката пред сладкарница „Кристал“ бе открита изложбата „90 години Природен парк „Витоша“ (сн. 1), организирана от ДПП „Витоша“, в партньорство с Регионалния исторически музей в София и Столична община по случай 90-годишнината на ПП „Витоша“ и 145 г. от избирането на София за столица на България. Събитието е част и от честването на Седмичата на гората и на 70 години от създаването на Софийския духов оркестър към Общинския културен институт „Искър“,

който зарадва присъстващите с концерт.

Сред официалните гости на откриването бяха Яна Генова - зам.-кмет по направление „Култура, образование, спорт и младежки дейности“ в Столична община, д-р инж. Анна Петракиева - зам. изпълнителен директор на ИАГ, инж. Тони Кръстев - директор на дирекция „Горско стопанство“ в ИАГ, доц. д-р Венета Янкулова - директор, и инж. Борис Чилев - зам.-директор на Регионалния исторически музей - София. Инж. Севдалина Димитрова - директор на

ДПП „Витоша“, разказа за историята на създаването и дейността на Парка (сн. 2).

Изложбените фотоси показват първите стъпки за обявяването на защитената територия, значимостта на планината като място за отдих, туризъм и обучение, както и за организиране на събития и чествания. Информират за първите опити за нейното опазване, парковата и инфраструктура, туристическите ѝ маршрути, алеи и хижи. Показани са посветените ѝ книжни издания, както и заплахите, които я застрашават, биоразнообразието на

флората и фауната и дейностите по реинтродукция на растения.

Проектът за изложбата е реализиран със съдействието на Националния природонаучен музей - БАН, Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания - БАН, WWF - България, и СУ „Св. Климент Охридски“.

До края на април в централната сграда на РИМ - София, продължи и изложбата „Туризмът на Витоша - от първите стъпки до днес“.

Женя СТОИЛОВА

Снимки: Д-р инж. Никола ДОЙКИН

Екипът на Дирекцията, благодарение на който всички ние имаме възможността да се насладим на една съхранена природна територия

Витоша - короната на столицата и нейната душа

В Седмичата на гората 2024 г. в хармония с нейното мото „Гората е живот и обща отговорност“ е открита изложба „90 години Природен парк „Витоша“. С много усилия и старание колегите от парковата администрация и Регионалния исторически музей - София, изработиха експозицията от табла, които разказват много неизвестни досега факти за историята на Природния парк, представят в красиви фотоси биологичното разнообразие на територията, разширяват познанията с многобройните издания от поредицата „Библиотека „Витоша“ и обясняват как планината се оказва точното място за обучението на подрастващите.

Нашата вечно млада Витоша може да се гордее с уникалната си дългогодишна история. На 27 октомври 1934 г. с активното участие на Съюза на лесовъдите в България и Съюза за защита на природата е обявен най-старият парк в България и на Балканите. Той е и сред най-старите европейски паркове, първите от които са обявени в Швеция през 1909 година.

Заедно с обявяването на Витоша за защитена територия е създаден и резерватът „Бистришко бранище“. В далечната 1934 г. българското правителство е оценило изключителните качества на планината, огромното ѝ значение за науката, потенциала ѝ за развитие на туризма и е предприело действия за опазването ѝ. Върху площ от 6410 ха в най-високите части на планината е обявен Национален парк „Витоша“. Тези територии са били отчуждени от собствениците и заплатени със златни български левове от Държавното съкровище. След приемането през 1936 г. на Наредбата-закон за защита на

родната природа, където са регламентирани четирите категории защитени места в страната, паркът започва да се нарича „народен“.

Днес площта на ПП „Витоша“ е 27 105 ха и през 2000 г. е прекаатегоризиран в „природен“ с влизането в сила на Закона за защитените територии.

На територията му се намират резерватите „Торфено бранище“, опазващ най-значителния в България торфищен комплекс и „Бистришко бранище“, съхранил стари смърчови гори и впечатляващи каменни реки. В Парка е и природната забележителност „Духлата“ - най-дългата - над 18 км, пещера в България.

От Витоша води началото си организираното туристическо движение в България. Тук през 1901 г. е поставена и първата туристическа маркировка. През защитената територия преминава и европейският туристически маршрут Е-4, свързващ Пиренеите с Алпите, Рила и Пелопонес.

Богато е и културно-историческото наследство на Парка. През Средновековието Витоша се е славела като център на българската Мала Света гора. От съществувалите някога на планината и околностите ѝ повече от 40 манастира днес са се запазили само два - Драгалевският от XIV в. и Кладнишкият, изграден през XIX в. върху стари основи. Боанската църква от X в. е разположена на границата на Парка. Тя е един от културните символи на България, който е включен през 1979 г. в Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО. Особена гордост за цяла България са и световноизвестните „Бистришки баби“ -

групата за автентичен фолклор, също включена в Списъка на шедеврите на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО.

Витоша е част от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ и е защитена зона по двете европейски природозащитни директиви - за птиците и за местообитанията.

През годините с много обич, труд и грижа хиляди доброволци са градили хижи, алеи, чешми и заслони, залежавали са голите баири, почиствали са любимата си планина и това не им е тежало. Отдали са част от себе си, превръщайки тази кауза в мисия на живота си. Всички ние продължаваме да правим това и днес, защото Витоша има нужда от нашата подкрепа. Но по-голяма е нашата нужда от нея.

Витоша е вдъхновявала много творци - писатели и художници, за нея са се пеели песни, разказвали са се легенди, тук е търсил подслон и защита Васил Левски. Тя продължава да ни вълнува, да ни дарява с чист въздух, прохладата, чиста вода и прекрасни пейзажи.

Витоша е ням свидетел на превратностите на историята по нашите земи. „Витоша не е орисница, за да определя съдбините на народите, но тя вижда всички съдбини, които народите сами си подготвят. Като сфинкс тя гледа и мълчи“ - пише великият българин Павел Делирадев, участник в македонското освободително движение, редактор на вестници и списания, автор на научнопопулярни книги за българските планини, с големи заслуги за развитието на туризма в България.

Немският геолог Хохщетер определя връзката между Витоша и София като между Неапол и Везувий, а Ами Буйе - френски

учен, космополит, пътувал много, изкачвайки се на Витоша през 1836 г., възкликва: „Прекрасно е на Темпе в полите на Олимп, Воден в Македония е прелестен, но изгледът от Витоша надминава всичко“.

Витоша е короната на столицата ни и с право е включена в нейния герб.

Витоша, разбира се, е едно от нещата, които ни правят уникална европейска столица. Докато всички други си имат река или море, нашата София си има планина и гледката към нея в топъл есенен ден е достатъчна, за да повдигне настроението и да ни даде повод да помечтаем за звездни вечери и слънчеви дни по пътеките ѝ.

Алеко Константинов пръв заговаря за красотата на родната природа и за ползата от туристическите преходи за душата, но след него повечето ни поети също обръщат поглед натам. Яворов посвещава пиеса на ставащото в полите на Витоша, а за Смирненски тя е загадъчна и нежна, в контраст с покварения каменен град. Този откъс от стихотворението „Цветарка“ на Христо Смирненски е само малка илюстрация на вдъхновението, което писатели и поети са черпили от планината:

Тази вечер Витоша е тъй загадъчна и нежна - като темнужен остров в лунносребърни води, и над смътния ѝ гребен, сякаш в болка безнадеждна, се разтпят в тънка пара бледи есенни звезди.

И грамаден, и задъхан, скрил в гранитната си назва хиляди души разбити - глъхне празничният град и под лунно наметало с шепот странен той разказва новестите безутешни на всекидневен маскарад.

Инж. Севдалина ДИМИТРОВА
директор на ДПП „Витоша“

Седмица на гората „Гората е живот и обща отговорност“

(От стр. 5)

На 2 април членовете на ветеранското дружество на лесовъдите от София се събраха да отбележат в тържествена обстановка Седмичата на гората. След словото на проф. Христо Цаков за историята на празничната Седмица и състоянието на горското стопанство у нас беше проведена интересна дискусия по проблемите на горите (сн. 1).

Лесовъдите ветерани гостуваха на ДЛС „Широка поляна“

На 4 април членовете на Клуба на лесовъдите ветерани от Велинград със съдействието на ЮИДП - Смолян, проведоха тържеството за Седмичата на гората в ДЛС „Широка поляна“. Участваха председателят на Регионалното дружество на СЛБ в Пазарджик инж. Георги Петканин и директорите на ДГС „Родопи“ инж. Петър Мирчев, и.д. директор на ДГС - Батак, инж. Йордан Йорданов, както и бившият

Регионални чествания

директор на ГС „Широка поляна“ инж. Тоско Георгиев.

Тържеството бе открито от инж. Кирил Тодоров, председател на Клуба във Велинград, който изнесе кратка информация за дейността на ветераните. Домакин на празника инж. Паун Власев - директор на ДЛС „Широка поляна“, поднесе своите поздравления към присъстващите.

Председателят на Регионалното дружество инж. Георги Петканин поздрави присъстващите с професионалният празник и очерта задачите пред клубовете на лесовъдите ветерани от Пазарджишка област (сн. 2).

ЮИДП - Сливен, проведе срещи с лесовъди ветерани от региона

На 2 април ръководството на Предприятието покани дългогодишни труженици на гората от региона в м. Ормана, къ-

дето директорът инж. Димчо Радев сърдечно ги поздрави и благодари за труда им в името на българската гора. Заедно със служителите на ЮИДП доайените залесиха туи.

И тази година бе спазена традиция, подкрепена от Югоизточното държавно предприятие - Сливен, да се поканят дългогодишни работници на празнична среща, която се състои в ДЛС „Ропотамо“. Те бяха поздравени от директора на ЮИДП инж. Димчо Радев. Регионалното дружество на лесовъдите - Бургас, с председател Петко Георгиев, и участниците в срещата, припомняйки си годините, когато Бургаската дирекция е една от водещите в страната, пожелаха на днешните стопани на гората да продължават най-добрите традиции на Бургаската лесовъдска школа и практиката за откритост пред обществото (сн. 3).

